

Crònica 6: Voltant per Goa – Anècdotes -

Sembla ser que ens hem quedat ancorats a Goa, ara deu fer gairebé un mes i mig que som fora de casa i més d'un mes l'hem passat rondant per l'estat de Goa. El primer pensament, fet innocentment sobre el plànol, recollia la possibilitat de recórrer l'Índia amb tres mesos. Arrossegues la punta del dit sobre aquell triangle de colors i trepitges uns 5600 quilòmetres de perímetre coster amb una rapidesa desconcertant que entumeix la capacitat d'abstracció. Segurament és possible, mirat fredament, el ritme del viatge no va encadenat al temps del que disposem sinó que més aviat és sensible als instints primaris que ens desperta cada indret. Gaudim del nou poble, de la gent i de l'entorn, fins que saciem l'afany de conèixer i un bon matí ens llevem satisfets i amb ganes de canviar de lloc. Reprenem el camí amb un destí incert, guiat pels rumors, les curiositats i les bones recomanacions dels coneixedors del país. Però de moment els pèssims intents per deixar Goa ens han rebotat d'una platja a l'altra i incrèduls però fidels al nostre baròmetre corporal esperem marxar d'aquest paradís sense recança.

El bon amic Paramant ens ha fet venir salivera de la seva regió natal i segurament que farem un salt cap a Kerala, situat a l'extrem més sudoccidental, tancant junt amb Tamil Nadu la punxa final del país.

***La simplicitat, el secret de Goa.
Arambol. 18 des. 2002***

Els últims dies a la platja de Vagator vam caure en la temptació, i després d'haver repetit un centenar de vegades "no thank-you", vam haver de recórrer el carrer principal i abandonar-nos a les mans dels venedors compulsius que intentaven omplir el buit de la temporada escurant als pocs badocs que quedàvem. Cent cinquanta rupies és el preu que vam pagar per llogar una Honda kinetic unes vint-i-quatre hores, no s'hi valia regatejar perquè era la moto d'un amic d'un amic que resulta que ja ens havia arreglat el preu. És ben cert que gairebé perdem la paciència intentant entendre amb qui havíem de fer els tractes, i és que la picaresca és l'essència dels negocis i rares vegades surts econòmicament il·lès d'aquestes confuses màfies de barri. Per tantes mans com passes fins arribar a l'inexistent interessat, es van sumant

rupies al preu final. Semblava que havíem aconseguit trobar el propietari de la vespa; un noi d'uns trenta anys, de faccions arrodonides i cabells embullats, que es movia lentament, li pesaven les parpelles i tenia les bosses de sota els ulls botides. Ens va dedicar un somriure i de sobte ens va dir tot orgullós en un castellà mastegat: "Ibiza! Me gusta la fiesta!". Ignorant les nostres preguntes i sense parar de repetir aquesta frase ens va portar al final d'un carreró a casa d'un senyor que jeia plàcidament sobre la seva vespa. Circular sense casc et fa sentir dèbil i desprotegit, però és tanta la concentració que es requereix per mantenir-te fidel al carril de l'esquerra, per esquivar els monstruosos sotracs i per llençar-te a la cuneta abans que t'envesteixin els autocars i els camions que et venen de cara, que perds la noció del perill. Hem recorregut els voltants de Vagator i hem arribat fins a la platja d'Anjuna tot buscant la gasolinera. Trenta rupies el litre i a corre món.

***Viatjar amb motocicleta per l'Índia és una experiència difícil de descriure .
Arambol. 18 des. 2002***

Una colla de camins llargs i estrets ressegueixen les plantacions d'arròs; petits rectangles verds, enfangats o cremats, formen un mosaic immens trencat per un reguitzell de palmeres i alguna bassa d'aigües estancades. Hem avançat bafarades oloroses de plantes socarrades, de peix, de sal de mar, de carburant, d'incens i de flors. Ensumant un oblidat perfum de crema solar hem arribat a Baga. Un sembrat de cossos pàl·lids s'estenia sobre les tumbones mentre la seva pell absorbia amb delit una dosi desmesurada de raigs solars.

Desenes de catifes formaven una mena de caminets absurds que t'aïllaven ridículament de la sorra i et conduïen del jaç als bars i arran de mar. Hem fugit per Calangute que desgraciadament ha estat comprat per les grans companyies hoteleres. Patètics nínxols de blocs de ciment mal posats que arrepleguen a una quantitat de turistes amants de les comoditats. No hi ha cap criteri ètic que pugui perdonar aquesta destrossa de l'entorn natural, i costa d'entendre com un escenari fictici, construït deliberadament per saquejar turistes pot atraure a tants humans.

Enfilats dalt del petit vehicle hem reulat gairebé a cop d'ull fins al primer trencant, camps i camps d'arròs que aplegaven a una colla d'aus cridaneres, cases colonials menjades per la malesa, edificis abandonats pels

constructors i devorats per la selva. Un senyor llaurava pacientment el seu camp, repetia la mateixa sanefa guiat pel bou i l'arada. Amb una tranquil·litat relaxant es desfeia superat per l'esforç, l'inexpressivitat esgarrifant del seu rostre delatava una resignació aparent però la mirada i els pensaments semblava que feia estona que havien fugit ben lluny. Un elefant amb el cap i la trompa decorats amb dibuixos de colors descansava a peu de carretera, menjava herba seca i era admirat i atès pel seu cuidador. Una colla de porcs negres recorrien els marges de la carretera, espantadissos, entraven i sortien del sotabosc trepitjant la fullaraca seca i bellugant tota la vegetació.

***L'esforç supleix la manca de mitjans.
Arambol. 18 des. 2002***

Pujava una forta escalfor de l'asfalt, suats i amb el cap esquerdat pel sol, hem seguit a l'atzar un cartell molt discret que ens ha conduït a Siolim. Un petit poblet d'interior que sembla construït expressament al voltant d'una immensa església pintada de blanc. El seu carrer principal queda abocat al riu; un camí sense sortida, unes quantes botigues avorrides i la parada del transbordador en desús, són les seqüeles del progrés urbà. Un pont nou de disseny galàctic i envejable s'alça sobre el riu Chapora i et travessa fins a la vora de les platges del nord. Carretera amunt, camps de terra roja i grans extensions d'herba socarrada separats per uns petits murs de pedra terrosa i ennegrida. Una colla de cases escampades ens han menat a un poble de polidors de marbre. Com si fos un gremi de marbristes enmig de la selva, cada casa tenia el seu pati ple de marbre per tallar o per polir, i una pols blanca s'escampava pel carrer principal. El camí s'estrenyia i s'enfilava muntanya amunt, hem resseguit unes corbes gairebé de cent vuitanta graus i hem atravesat un parell de muntanyes de sorra taronja escarpades ben bé per la meitat. Unes quantes comunitats rurals subsisteixen amb els recursos naturals i viuen plàcidament acomodades en l'entorn. Hem llegit un nom llarg i ple de jotes i hacs que ara cap dels dos recordem però s'acabava amb "beach" i hem ensopegat amb una platja de dunes. Muntanyes de sorra beix cendra davant d'una llarguíssima platja completament buida. Hem baixat per una mena de graons fets amb sacs de sorra i ens hem estirat una bona estona vora el mar gaudint de la immensitat.

Cap a les tres de la tarda hem arribat a Arambol, gairebé el penúltim poblet de les costes del nord de Goa. Hem passat per davant d'un temple, de l'escola del poble i d'una petita església i una fletxa gegant pintada a terra ens ha guiat fins a la platja. Casetes de planta baixa decorades amb flors, fanals i estrelles de cartró, botigues de fruita i queviures i un camí de sorra roja que s'endinsava en un bosquet esclarissat de palmeres. Aparegut del no res, i delicadament difuminat amb l'entorn, hem baixat per un carreró peculiarment estret i inclinat, atestat de motos, botigues de robes i penjolls. Desembocava a la platja, on s'hi escampaven desenes de barques de pesca fetes de fusta que guardaven uns farcells de xarxes i deixaven anar una fortor concentrada de peix i sal. Resseguint tot el turó rocós de vora mar arribes, per un passadís ple de botigues, restaurants i cases per llogar, a una petita cala. Unes roques exageradament impactants, escampades a l'atzar com caigudes d'una pluja còsmica, decoren tota la platja de sorra. Hi ha un llac d'aigua dolça que s'endinsa cap a la selva, l'aigua és gustosament fresca, però tot i poder veure el fons amb claredat hem tingut alguna esgarrifança quan les herbes que naixien del cap d'avall se'ns cargolaven als turmells, i feia molta impressió acostar-se als matolls que penjaven arran del llac i quedaven mig sucats a l'aigua. Es parla d'una comunitats de joves que viu de la natura sota unes fulles de palmeres, ens hem endinsat per la selva seguint el rierol, i uns cartells casolans de cartró pintat ens han manat a la vora d'un riu de llot sulfurós. Una petit rajolí sortia de la paret ajudat per un tronc i una fulla disposats estratègicament i amb molt de compte. Un noiet jove, descamisat i descalç, recollia aigua en unes gerres de plàstic, un noia s'escampava el llot groguenc per tot el cos i seia sobre una pedra per deixar-se assecar la crosta de fang sobre la pell, un altre noi es fregava aferrissat les plantes dels peus amb pedres i llot, com polint unes sabates noves. Ens han assegurat que aquesta terra mata els paràsits i et deixa la pell ben suau, no han tingut que insistir gaire en convidar-nos al fangueig, perquè nosaltres ja feia estona que frisàvem per gaudir d'aquesta empastifada.

***Aigua dolça o aigua salada?
Arambol. 18 des. 2002***

Hem fet un àpat que recull el dinar, el berenar i el sopar mentre es ponía el sol, ignorant que després de la posta tot el poble queda a les fosques. Només

l'il·luminaven les llumetes de Nadal que decoren les façanes dels restaurants, les espelmes que cremen damunt les taules i els fanalets de colors que pengen de les cases. Amb feines i treballs hem trobat la moto, i esporuguits hem baixat a poc a poc més guiats per la claror de la lluna plena que per la llum de l'aparato. La carretera era ben fosca, de tant en tant quedàvem enlluernats per un autocar o un camió que ens feia sortir temeràriament de la carretera, gairebé atropellem un senyor que pedalava a les fosques i més d'un sotrac ens ha fet rebotar. Per alertar de la nostra presència i per espantar les pors hem començat a cantar nadales i hem recorregut tot el repertori de cançons que els de la nostra quinta tenim memoritzades involuntàriament.

Avui ens hem llevat amb ganes de viatjar, dèiem de passar les festes de Nadal a les platges de Palolem. Hem agafat un autobús local que sortia a mig matí cap a Mapusa amb la intenció de recular fins a Panjim, passar-hi un parell de dies i fer camí cap al sud de Goa. El vehicle anava tant i tant ple que ens han encabir amb motxilla i tot al costat del conductor. Hi ha una reixa de ferro que s'obre amb una petita porta i separa el conductor i el motor de la resta de l'autobús, formant un petit quartet on hi ha una mena de tauló de fusta per apuntalar-hi el cul o per deixar-hi els paquets; sacs de collita o aviram lligat per les potes. Ens han tancat allí dins i cada vegada que l'autobús s'aturava a recollir passatgers, si eren nens o paquets, els anava amuntegant a sobre nostre i la resta de viatgers els repartia premuts entre el passadís i la porta de sortida. Estàvem convençuts que era impossible que algú més pogués trobar un petit espai allí dins, encara que fos esclafant-se contra el cos dels altres, però totes les persones que hem anar trobant pel camí han pogut pujar i ningú ha rondinat per la manca d'espai, al contrari, uns i altres ajudaven a carregar paquets i s'oprimien perquè tothom hi tingués cabuda. Hem resseguit la carretera fent sonar la botzina a cada corba, només una quants sotracs i alguna frenada brusca han desmuntat el trencaclosques humà. Semblava que els cossos s'inclinessin harmònicament a cada revolt potser abandonats a la inèrcia o fent contrapès, evitant inconscientment que aquell grapat de ferralla bolqués. A Mapusa s'acabava el trajecte i hem buscat la finestreta dels autobusos estatals que van directes cap a Panjim. L'estació era plena a vessar d'autocars de totes mides, persones carregades amb uns immensos cistells al cap, venedors de fruites i verdures i una munió de gent que s'obria camí entre els soroll, el fum, les vaques i les presses. Un nen venia adhesius dels deus hindús, els tenia exposats dins d'un paraigües negre que tenia ben obert i agafat pel mànec de cap per vall, com si fos un perol, un sistema ben curiós i ben pensat per mostrar els productes i caminar alhora. L'anava gronxant i les enganxines de colors plenes de purpurina brillaven i s'esbarriaven amb el retruc dels seus saltirons. Dalt de l'autobús, un senyor ens ha sentit enraonar en català i ha volgut jugar a endevinar la nostra procedència, però ens ha enviat a Itàlia i a França. Li hem situat Catalunya a l'extrem més nord occidental de la regió espanyola i hem encetat una conversa sobre la cuina mediterrània. Ell volia saber algun menjar típic de les nostres contrades i vist que el pa amb tomàquet no li ha acabat de fer el pes, li hem explicat bonament com es feia la paella d'arròs. Drets al mig del passadís, estrets i agafats al ferro que penja del sostre, ha tret de la butxaca una petita llibreta de notes i un llapis gastat i amb una dedicació

desmesurada s'ha apuntat amb desfici tots els ingredients, fins que ha sabut que hi posàvem el conill i sembla que li ha passat tota la gana.

Hem arribat a Panjim a mitja tarda, caminàvem orgullosos de saber el camí i de reconèixer el pont de vianants i el riu Mandovi.

*A Panjim ens hi trobem com a casa.
Panjim. 21 des. 2002*

Ens hem dirigit de dret al barri de Fontainhas, anàvem decidits a buscar una bona habitació a bon preu però hem sortit amb la cua entre cames, resulta que ara és temporada alta i les pensions s'han apujat més de cent rupies. Decebut hem començat el pelegrinatge carrincló amb els bultos a l'esquena, d'un carreró ha sortit un noi ben eixerit oferint-se per ajudar-nos a trobar habitació. Els nostres intents per fer-li entendre que ja coneixíem el poble i que no calia han estat absurds, resulta que si ajuda als turistes a trobar lloc per passar la nit, el govern li dona una mena de punts que després li aniran bé per trobar una feina millor. Treballa en un hotel de luxe tocant la guitarra cada vespre i fent una mica de serenata per fer passar una bona vetllada als hostes. Es fa anomenar Fredy i tot el barri el coneix, costa adjudicar-li una edat concreta perquè té el cos i les expressions de nen, però un bigoti fosc i atapeït i els ulls vidriosos, vermells i cansats amaguen una llarga història. Camina amb moltes presses, parla com si cada cosa que ens expliqués fos un secret únic que només ell coneix, fuma neguitós i unes gotes de suor li regalimen permanentment per sota la mata de cabells clenxinats que li pengen del front. Ens ha portat a casa d'un seu amic que està construint una casa d'hostes. Un lloc realment curiós, enfilat dalt d'unes escales esmicolades hem entrat dins d'un edifici gairebé en runes. Una pila de gent treballaven desganats aixecant un mur de graons. Nois i noies, emblanquinats pel ciment, caminaven lentament i sense alçar la vista carregant piles de runa. Dins l'edifici un senyor de mitjana edat i la seva senyora escabellada i acabada de llevar ens han rebut molt formalment, com si juguessin a tenir hostes, ens han fet signar un llibre gegant i han omplert amb tota la dedicació del món una factura de per riure, era plaent veure com es recreaven en el seu paper de llogateres amfitrions. S'han creuat un parell de paraules amb l'amic Fredy i malauradament hem entès que la història dels punts del govern no era res més que un pretext per justificar les rupies de

recompensa que el bon amic rebria a canvi d'haver-nos entabanat per omplir el negoci del seu veí. Llàstima que aquest petit sobresou ens el cobraran camuflat en el preu de l'habitació, unes dues centes rupies per nit i dormim als sòtans d'una casa colonial en runes, sembla que els escarabats s'han apoderat del lavabo i uns calçotets sense amo pengen de la barana del llit. Estirats damunt de l'intent de matalàs mirem incrèduls el sostre de bigues de fusta, retruny amb les passes dels que caminen pel pis de dalt, cau un polsim molest que ens fa tancar els ulls, esbufegar i ens omple l'habitació de partícules misterioses. Ens en fem creus de la facilitat que tenim per anar a parar en hostals tant genuïns. Just sortir de l'habitació el germà del senyor de l'hostal ens ha demanat si volíem comparar un cavall de juguina fet d'herbes, que ell ens el podia aconseguir a molt bon preu; sense deixar-nos contestar ens ha guiat silenciosament cap a la cuina, com si amagués un gran tresor. Fent un recull ràpid de mals pensaments ens hem intercanviat un parell de mirades interrogants i l'hem seguit amb certa incredulitat; quan hem vist que ens feia enfilar per una escala de fusta recolzada a la paret de la cuina i que obria una "trampilla" del sostre bo i esperant que el seguíssim, hem deduït maliciosament que això de les herbes i el cavall a bon preu devia ser cosa de drogues. Però hem quedat amb el cor encongit quan després d'haver pujat amb penes i treballs pel forat del fals sostre ens hem trobat a tota una família construït cavalls de juguina. Era un altell estret i de sostre baix, terriblement claustrofòbic, feia una xafogor asfixiant i la pols de la palla et feia ennuegar i t'eixugava la salivera. Més de mitja habitació era plena de palla i set persones treballaven aferrissadament; uns nois cargolaven amb força uns filferros donant-los forma d'animal, un avi mig adormit entre la palla lligava la ferralla amb cordills, unes noies feien el relleno de palla i unes altres l'enfundaven amb unes teles de colors i un noi més jove hi cosia els ulls i la boca amb uns fils lluents. Ens ha dit orgullós que eren capaços de construir més de vint-i-cinc cavalls al dia. Eren peces de mig metre fetes amb una destresa increïble, volia que ens en quedéssim una, li hem agraït de debò l'oferta i li hem fet entendre que tenim un viatge massa llarg per poder carregar amb un regal tant gros. Es veu que els venen al mercat de Mapusa per 300 rupies el ninot, ens ha assegurat que ell no hi fa cap negoci, que era cosa d'uns amics i que ell només els hi deixa el recinte. Les cares de fatiga, la mirada d'indiferència, les males condicions, la resignació i aquest sospitosos ambient que amaga el negoci delata una situació d'explotació, però la normalitat amb que aquest senyor ens ha mostrat aquest esclavatge vulnera la dignitat humana.

Hem caminat per la ciutat seguint el riu i ens hem endinsat cap a la zona més comercial, es vivia un ambient prefestiu marcat per les llumetes i les compres frenètiques. Moltes botigues venien tota mena de guirnaldes manuals; fanals i estrelles fetes de canya, paper i cartró penjaven d'un cordill seguint tota la façana exterior dels comerços. Una colla de nois atenien servicials la forta demanda i plegaven i desplegaven a bon ritme les estrelles de cartró. Tothom parava a comprar la seva manualitat, l'elecció era ben airosa, fins i tot les motos s'aturaven i des del seient estant escollien el seu estel de llum. Hem arribat al mercat municipal, és un recinte ple de parades que comparteixen el mateix sostre i estan delicadament agrupades per productes. Hem creuat la secció de robes i feia una forta olor de llençols nets, era un túnel de teles encimbellades i saris exposats que t'obligava a caminar per un

únic carreró estret que et menava fins a les parades de sabó, colònies, pintes i braçalets, més enllà es veien les parades de pastissos i gairebé a la sortida s'amuntegaven els venedors de verdures fresques i fruites. La gentada que envoltava els altres passadissos, sobretot els de les parades de joguines i de cassettes ha fet que ens en desdíssim i no hem gosat endinsar-nos en aquella aglomeració humana.

Quan els nostres amics de l'hostal "El Rio" ens han vist arribar per sopar s'han desfet en alegrets, han volgut saber què ens havien cuinat aquests dies a Vagator i què ens havien semblat les platges del nord. Les mostres d'afecte han amenitzat la retrobada i ens hem acomiadat canviant-nos adreces, telèfons i e-mails. Devien ser quarts de dotze de la nit quan intentàvem dormir i un soroll constant i molt proper ens ha fet obrir la llanterna, després de recórrer tot el sostre amb la dèbil lluentor, hem enfocat la cua d'un animalot, amb aquella maleïda curiositat que saps que et farà penedir de conèixer la veritat, ens hem alçat dalt del llit fins que el cos d'una rata a quedat clarament definit. La llum de la llanterna no l'ha fet ni bellugar, un pam de cua penjava de la biga de fusta però cap dels dos gosava tocar-la. Covards ens hem armat amb el matamosquits i des de lluny li hem disparat una ruixada, ella s'ha amagat entre les bigues i nosaltres sota el sac.

A les set del matí ens han despertat amb uns forts trucs a la porta, hem obert mig entumits i hi havia un senyor descamisat, acabat de dutxar i tapat amb una tovallola cargolada a la cintura. Ens parlava amb hindi i no enteníem res, ens feia senyals i cada vegada parlava més alt, però res, la seva impotència i la nostra ignorància l'han fet crispar fins a tal punt que ens ha entrat a l'habitació ha obert el llum i ha començat a remenar al voltant del llit, resulta que era l'amo d'aquells calçotets que penjaven a la barana i d'una pasta de dents que hi havia rera la porta. Ha marxat una mica sorrut i nosaltres no hem entès ben res, semblava que li haguéssim pres l'habitació, com si ens l'haguessin llogat mentre ell hi vivia, ja ens va semblar quan vam arribar que el llit estava mig desfet i el coixí rebregat. Hem tornat a agafar el son i al cap de poques hores han tornat a picar la porta, aquesta vegada era en Fredy que ens venia a veure, tenia ganes d'ensenyar-nos la seva guitarra i ens ha convidat aquest vespre a una mena de concert que ha organitzat al bar del barri. Abans de marxar ens ha demanat si li podíem deixar cent rupies, ens ha jurat i perjurat per l'honor de tots els Sants i fent el senyal de la creu que demà mateix ens tronaria tots diners, hem fet de prestamistes escèptics ignorant la sort d'aquestes rupies.

***La barberia és com la seu social del
barri de Fontainhas.
Panjim. 21 des. 2002***

El Cifa bar és un petit local, estret i de sostre alt, tapat de l'exterior per unes cortines que desprenen un deix de clandestinitat. Només hi ha homes, quatre taules de fusta posades en renglera arran de paret i uns quants bancs al costat del taulell. Les parets són blaves i un calendari gegant d'una nena que cull flors penja de la prestatgeria de licors que hi ha al final de bar. Una bombeta ennegrida penja del sostre, just al costat del ventilador i es gronxa temeràriament al costat de les hèlices. Al bell mig de la paret la imatge d'una mare de Déu engalanada amb collarets de flors noves i il·luminada amb una bombeta gegant. Rera el taulell la mestressa ben seria passa comptes en un bloc de paper. El bar fa una olor resclosida d'humitat, soda de llimona i desinfectant. Només de veure'ns entrar en Fredy ens ha donat la benvinguda i ens ha presentat a la resta de companys del bar, ens hem assegut en un banc, compartint taula amb un noi que suava esbufegat i intentava recolzar el cap a la paret mentre menjava uns quants fruits secs que la dona servia amb plats de plàstic. S'ha emportat un parell de roncs quan demanava una mica més de beguda i la mestressa, que sembla que vetlli per la salut de tots els seus clients, li ha dit que per avui ja en tenia prou, ha marxat un xic trist i s'ha acomiadat dels companys. Un senyor alt i prim, amb bigoti i cabells blancs anava destapant ampolles de soda i les posava damunt de les taules, semblava l'amo del bar, ha rentat dos gots i ens els ha posat buits a la nostra taula. Si algun client s'acabava l'alcohol allargava el got cap a l'amo i aquest el deixava sobre el taulell, on la mestressa servia amb molta precisió el suau verí. Té una mena de calze de bronze que es ramifica amb una copa a cada extrem i fa de mesura, omple un costat del calze i l'aboca dins del got, el trona a omplir i el trona a abocar sense vessar-ne cap gota i llavors gira el recipient i omple l'altre obertura més petita i sembla ser que aquesta és la mesura correcta, torna a allargar el got al seu marit sense cap mena d'expressió a la cara i continua anotant als deutors. El marit trona el got al l'assedegat i l'omple amb la soda de llimona que ha deixat sobre la taula, i es repeteix durant hores i hores la mateixa operació. Era estrany compartir aquell ambient, ens sentíem serenament feliços en un bar de torrats. En Fredy ens ha dedicat unes cançons sud americanes, i ha cedit la guitarra a un company que seia davant nostra, ha tocat i cantat dues cançons d'en Bob

Dylan amb una beu i un sentiment que se'ns ha posat la pell de gallina. Era un espectacle fascinant veure l'emoció de les cares dels senyors del bar, veies aquells ulls brillants i uns somriures embriagats i innocents, un picava de mans i un altre movia el cap arrítmicament, i el que anava més torrat acompanyava alegrement els cants amb una colla de galls desafinats. La mestressa els renyava com si fossin nens petits, els hi deia que no cridessin tant i els amenaçava que els faria fora, i ells creien innocents i reien d'amagat quan ella no els veia, còmplices de la seva malifeta. Hem cantat nades i ens hem despedit amb una forta encaixada de mans.

La platja de Palolem es troba a uns 80 quilòmetres de Panjim, hem d'agafar l'autobús fins a Margao i allà canviar de parada i buscar el que ens portarà a Chaudi. A mig matí baixàvem carrer avall després d'acomiar-nos dels coneguts i ens hem trobat en Fredy, molt alegrement ens ha agrait que haguéssim anat al concert de guitarra i ens ha desitjat un bon viatge, ens ha acompanyat un tros i a mig camí ens ha demanat si el podíem convidar a un refresc. Hem entrat al bar de la cantonada i hem demanat un parell de tes i una cola, mig en broma mig en serio ens ha dit que la cola sola feia mal a l'estómac i s'hi ha fet afegir un raig de whisky, com aquell qui no vol s'ha fet servir un parell de cigars per fer baixar el beuratge. Hem entès que s'havia begut les nostres cent rupies.

*El que queda de les cent rupies.
Panjim. 22 des. 2002*

Olga&Fraz

El reportatge: L'alcohol

No hi ha un consum moderat de begudes alcohòliques sinó que beure s'associa directament amb alcoholisme, i és un fet que afecta exclusivament a la població masculina. Sembla que els homes beuen per aconseguir perdre el nord el més ràpid possible, no busquen gaudir del punt d'embriaguesa conscient que t'entumeix la realitat, sinó que la majoria s'emborratxa amb rapidesa per quedar inconscient. Diuen que sempre reben els mateixos i els índex més elevats d'alcoholisme cauen sobre la població amb menys recursos; obrers i camperols que passen penúries arruïnen les seves vides i la dels seus fills i la seva muller deixant els pocs ingressos familiars als bars i quedant endeutats. Massa vegades es desfocuen d'aquest cercle viciós on han quedat atrapats maltractant als seus pròxims, sobretot a la muller que és el membre socialment més dèbil i dependent. Poques dones es poden desfer d'una desgràcia com aquesta, doncs no hi ha lloc en aquesta societat masclista per a una dona que fugi del seu home. La muller és vista com una pertinença, una càrrega econòmica que la família del marit haurà de mantenir després del casori i aquest deute queda saldat amb la dot desmesurada que ha de pagar la família de la noia i els serveis incondicionals i vitalicis de la novella muller vers el seu espòs i la família d'aquest.

Per contra sembla que entre els homes hi ha una acceptació còmplice o potser ingènua de l'alcoholisme. Cuiden molt bé dels seus companys beguts, els riuen les gràcies i els acompanyen perquè no prenguin mal, però no hi ha una consciència real dels efectes nocius que aquestes quantitats d'alcohol poden fer en la salut de les persones.

Imatge no poc freqüent a Goa.

Aquí s'hi afegeix el problema dels licors de destil·lació il·legal, com l'anomenat "arak" que pot portar metanol i altres productes tòxics. Els veïns expliquen històries de coneguts que van quedar cecs o que fins hi tot van perdre la vida per beure aquests licors falsos. Però malgrat ser un verí mortal és el licor més begut pels pobres.

Molts estats han prohibit la venda de begudes alcohòliques, han volgut fer complir una mena de llei seca, apujant els preus de l'alcohol amb forts impostos i imposant llicències restrictives que regulin el consum d'aquest producte. Els estats més estrictes són Gujarat, Tamil Nadu i Haryana, però aquestes restriccions provoquen que les màfies destil·lin temeràriament els licors i facin negoci d'amagat, jugant amb la vida de la població. No deixa de ser ambigu que moltes regions de la Índia siguin grans productores de licor: a Kerala es fabrica el toddy que és el vi de palmera, el licor de Bengala es coneix amb el nom de taddy i és una fermentació molt ràpida de la palmera de dàtils i a Goa es destil·la el feni que és un licor de coco i d'anacards. Aquest últim és l'estat més permissiu en aquest sentit i s'ha convertit en un lloc de pelegrinatge de molts amants del beure, arriben autocars de turistes locals que busquen desesperats poder prendre alcohol en llibertat; els Goans culpen d'aquest defici descontrolat dels nousvinguts a les estrictes prohibicions que regeixen les altres regions.

Si no ho hem entès malament, les marques de cervesa nacional més conegudes són la Kingfisher i la Black Label, i es poden aconseguir gairebé a tots els estats, alguns restaurants que no tenen llicència per vendre alcohol les ofereixen sota el nom de "Special Chai", dins d'una tetera i amb tasses de te.

Algunes botelles de licor tenen una etiqueta amb un escrit contundent recitant que el consum de begudes alcohòliques pot arruïnar el país i les famílies, però no hi ha cap campanya ni educativa ni sanitària que adverteixi sobre els efectes nocius de l'alcohol ni que ensenyi a ser crític amb les conseqüències reals. I malgrat es tracti d'un comportament poc justificable, no es pot ometre que són ben conegudes les causes que porten a un sector concret de la població a cometre un desesperat abús d'aquests productes exterminadors.

Consells i curiositats

El coco és molt utilitzat en aquest país, de moment ja hem topat amb uns quants productes, curiosament ben diversos, que provenen d'aquest fruit i segurament que encara en descobrirem molts més. Coneixem el coco en el seu estat natural i se'n beu el suc que és una aigua dolça, fresca i gustosa de grans propietats nutritives. La carn tendre de dins del coco es menja i se'n fan mil pastissos. De la closca que cobreix el coco se'n desfilen les parts més fibroses i en teixeixen cordes, la resta es deixa assecat i es crema per fer bona olor i espantar els mosquits. De la fermentació del coco en poden fer licor. I l'altre dia ens va caure a les mans un oli de coco que serveix per desenredar els cabells.

La pau no sempre és de color blanc...

Olga&Fraz